

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.ghaemiyeh.com
www.ghaemiyeh.org
www.ghaemiyeh.net
www.ghaemiyeh.ir

چند

بصیرت و حکمت

محمد حسین ضیغمیان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چهل حديث بهشت و جهنم

نويسنده:

محمد حسين حسيني ضيغميان

ناشر چاپي:

زائر - آستان مقدس حضرت معصومه عليها السلام

ناشر ديجيتالي:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۷	چهل حدیث بهشت و جهنم
۷	مشخصات کتاب
۷	اشاره
۱۱	فهرست مطالب
۱۵	مقدمه
۲۳	بهشت در قرآن
۲۴	۱- برتری بهشت بر دنیا
۲۵	۲- بهای بهشت
۲۶	۳- صدای زنگ درب بهشت
۲۷	۴- هفتاد و یک در بهشت
۲۸	۵- باب معروف (نیکوکاری)
۲۹	۶- نوشته سر در بهشت
۳۰	۷- پیشاهنگ دوزخیان
۳۱	۸- طالب بهشت و گریزان از دوزخ
۳۲	۹- حیا، ایمان، بهشت
۳۳	۱۰- دو عامل کلیدی
۳۴	۱۱- بهشت و دوستی مؤمن
۳۵	۱۲- ویژگی خواستاران بهشت
۳۶	۱۳- سه عامل ورود
۳۷	۱۴- راه ورود به بهشت
۳۸	۱۵- بهشت و رزمندگان
۳۹	۱۶- اوصاف بهشت
۴۰	۱۷- قیمت انسان

- ۴۱ ۱۸- پیشگامان بهشت
- ۴۲ ۱۹- مقام تسلیم
- ۴۳ ۲۰- بهشت و سختی ها
- ۴۴ ۲۱- در ورودی روزه داران
- ۴۵ ۲۲- حفظ زبان و عفت
- ۴۶ ۲۳- رفیع ترین جایگاه بهشت
- ۴۷ ۲۴- محرومیت از بهشت
- ۴۸ ۲۵- سه عامل محرومیت
- ۴۹ ۲۶- بهشت، بهای جهاد نفس
- ۵۰ ۲۷- بهای بهشت
- ۵۱ ۲۸- شرط دستیابی به بهشت
- ۵۲ ۲۹- جاودانگی در بهشت و جهنم
- ۵۴ ۳۰- خانه آخرت
- ۵۵ ۳۱- درختان بهشتی
- ۵۶ ۳۲- آهنگ بهشتی
- ۵۷ ۳۳- رهایی مؤمن از دوزخ
- ۵۸ ۳۴- نماز و نجات از جهنم
- ۵۹ ۳۵- دوزخ، جای دشمنان علی علیه السلام
- ۶۰ ۳۶- اخلاق دوزخی
- ۶۱ ۳۷- آتش آخرت
- ۶۲ ۳۸- سیمای جهنم
- ۶۳ ۳۹- بوی لباس جهنمی
- ۶۴ ۴۰- قطره ای از ضریع
- ۶۵ کتابنامه
- ۶۸ درباره مرکز

چهل حدیث بهشت و جهنم

مشخصات کتاب

عنوان و نام پدیدآور: چهل حدیث بهشت و جهنم / محمد حسین ضعیمیان.

مشخصات نشر: قم: آستانه مقدسه قم، انتشارات زائر، 1386.

مشخصات ظاهری: 60 ص.؛ 5/11×5/16 س م.

فروست: آستانه مقدسه قم، انتشارات زائر؛ 143. چهل حدیث؛ 14.

یادداشت: چاپ دوم.

موضوع: اربعینات -- قرن 14

موضوع: بهشت -- احادیث -- جهنم

شناسه افزوده: آستانه مقدسه قم. انتشارات زائر

رده بندی کنگره: 9/143/BP143/8 و چ 9/1387

رده بندی دیویی: 297/212

ص: 1

اشاره

مقدمه ... 7

بهشت در قرآن ... 15

1. برتری بهشت بر دنیا ... 16

2. بهای بهشت ... 17

3. صدای زنگ درب بهشت ... 18

4. هفتاد و یک در بهشت ... 19

5. باب معروف (نیکوکاری) ... 20

6. نوشته سر در بهشت ... 21

7. پشاهنگ دوزخیان ... 22

8. طالب بهشت و گریزان از دوزخ ... 23

9. حیا، ایمان، بهشت ... 24

10. دو عامل کلیدی ... 25

11. بهشت و دوستی مؤمن ... 26

12. ویژگی خواستاران بهشت ... 27

13. سه عامل ورود ... 28

14. راه ورود به بهشت ... 29

15. بهشت ورزندگان ... 30

16. اوصاف بهشت ... 31

17. قیمت انسان ... 32

18. پیشگامان بهشت ... 33

20. بهشت و سختی ها ... 35
21. در ورودی روزه داران ... 36
22. حفظ زبان و عفت ... 37
23. رفیع ترین جایگاه بهشت ... 38
24. محرومیت از بهشت ... 39
25. سه عامل محرومیت ... 40
26. بهشت، بهای جهاد نفس ... 41
27. بهای بهشت ... 42
28. شرط دستیابی به بهشت ... 43
29. جاودانگی در بهشت و جهنم ... 44
30. خانه آخرت ... 46
31. درختان بهشتی ... 47
32. آهنگ بهشتی ... 48
33. رهایی مؤمن از دوزخ ... 49
34. نماز و نجات از جهنم ... 50
35. دوزخ، جای دشمنان علی علیه السلام ... 51
36. اخلاق دوزخی ... 52
37. آتش آخرت ... 53
38. سیمای جهنم ... 54
39. بوی لباس جهنمی ... 55
40. قطره ای از ضریع ... 56

كَلَامُكُمْ نُورٌ

سخن شما اهل بیت، نور است.

زیارت جامعه کبیره

بر آستان احادیث اهل بیت، عقل خضوع می کند دل خشوع می یابد و روح سیراب می شود. احادیث نورانی ائمه اطهار، منشوری است که حکمت های قدسی و معارف ناب الهی را بر دل ها و عقل ها می تاباند. گلشنی روح پرور و گنجینه ای گرانبها و سرمایه ای پایان ناپذیر است.

ص: 7

امام باقر علیه السلام فرمود :

شَرِّقًا أَوْ غَرْبًا ، فَلَا تَجِدَانِ عِلْمًا صَحِيحًا إِلَّا شَيْئًا خَرَجَ مِنْ عِنْدِنَا أَهْلِ الْبَيْتِ . (1)

به شرق و غرب جهان بروید ، هیچ دانش صحیحی نخواهید یافت ، مگر آن که از ما خاندان پیامبر صادر شده است .

همواره مدیون راویان ، محدثان و عالمان گذشته شیعه ایم که با دقت و درایت و مسئولیت شناسی ، سخنان نورانی پیشوایان معصوم را ثبت و ضبط کرده و به عنوان «میراث اهل بیت» به نسل های بعدی سپرده اند .

احادیث اهل بیت علیهم السلام آنگونه که خودشان فرموده اند ، «نور» است .

مجموعه های حدیثی ، دانشکده های صامت اما جاویدان امامان شیعه است که بشریت را آموزش غیر

ص: 8

1-1 . الکافی ، کلینی ، ج 1 ، ص 399 .

حضور می دهد و خرسندیم که ما میراث دار این

علوم و معارفیم . برای پیمودن راه صحیح زندگی و رهایی از حیرت ها و ضلالت ها و کج راهه ها ، نیازمند این احادیثیم که «چراغ راه» و هدایت گر اندیشه ها و صفابخش دل ها و جان ها است .

روایات پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و اهل بیت او ، هم در عرصه مباحث اعتقادی برای ما «حجّت» است ، هم در قلمرو فقه و تبیین احکام شرع و حلال و حرام الهی سند و پشتوانه است ، هم در موضوعات اخلاقی ، تربیتی ، تهذیب نفس ، پند و موعظه ، سرشار از حکمت و بینش و هدایت است و اگر مردم با احادیث نورانی خاندان عصمت و طهارت آشنا شوند ، دل در گرو محبت و اطاعت آنان می نهند ، همانگونه که حضرت رضا علیه السلام فرمود : **إِنَّ النَّاسَ لَوْ عَلِمُوا مَحَاسِنَ كَلَامِنَا**

ص: 9

اگر مردم خوبی‌ها و زیبایی‌های سخن ما را بدانند، از ما پیروی می‌کنند.

بر این اساس، آموختن، نوشتن، بیان، نشر، شرح و تبیین، حفظ و تعلّم احادیث اهل بیت، کاری است ارزشمند و در راستای حفظ و گسترش فرهنگ اهل بیت علیهم السلام.

کتاب حدیثی شیعه، همچون دریایی عمیق و موج‌پر از گهرهای نفیس است. برای بهره‌گیری از ذخایر این اقیانوس ژرف و پرگهر، باید به غوّاصی در دل آن پرداخت و لؤلؤ و مرجان‌هایی به دست آورد و به نسل امروز و مشتاقان عرضه کرد.

«چهل حدیث نویسی»، یکی از گام‌های ارزشمند در نشر و تشریح احادیث عترت پاک نبوی است که

ص: 10

عالمان از دیرباز به آن مبادرت می ورزیدند و جامعه را از معنویت آثار اهل بیت بهره مند می ساختند . اینک

امامان فرموده اند : هر کس چهل حدیث از احادیث ما را حفظ کند ، در روز قیامت فقیه و دین شناس برانگیخته می شود ، هم پشتمانه چنین حرکت علمی و فرهنگی است ، هم ما را به ضرورت حفظ احادیث آنان آگاه می کند . چه حفظ به معنای به حافظه سپردن باشد ، چه ثبت و ضبط و جلوگیری از فراموش شدن و از بین رفتن باشد و چه به معنای حفظ در عمل . به هر حال ، تشویقی است برای رویکرد به معارف اهل بیت که در کلمات نورانی آنان نهفته است .

امروز ، نیاز جامعه به آشنایی با فرهنگ ناب اهل بیت ، بیش از هر زمان احساس می شود . عطش و استقبال هم که مردم از خود نشان می دهند ، ضرورت ارائه و عرضه کلمات خاندان عصمت را در قالبی روان ،

ص: 11

سهل الوصول و متناسب با اقشار مختلف علاقه مند ، روشن تر نشان می دهد و به همین دلیل ، مراکز و مؤسسات و اشخاصی به نشر «چهل حدیث»

می پردازند .

آستانه مقدسه حضرت معصومه علیهاالسلام نیز به عنوان یک حرکت فرهنگی در راه نشر احادیث پیشوایان دین و ترویج معارف عترت ، اقدام به چاپ این سلسله از چهل حدیث های موضوعی کرده است . موضوعات ، ابتدا در کمیته ای تعیین ، سپس به محققان و مؤلفان سفارش داده شده تا به گردآوری و تدوین چهل حدیث پیرامون موضوعات برگزیده پردازند . سعی شده است اغلب موضوعات ، اخلاقی ، تربیتی ، کاربردی و معارفی باشد . تا چه قبول افتد و چه در نظر آید .

ص: 12

اما جزوه حاضر

در چشم انداز حیات ابدی هر مسلمان، «آخرت» قرار دارد.

آخرت، مرحله ای است که همه انسان ها نتیجه

خوب و بد رفتار خویش را در دنیا می بینند. خوبان و پاکان به «بهشت» می روند و بدان و گنهکاران در دوزخ ابدی عذاب می شوند.

عقیده به «معاد» و بهشت و جهنم، نقش مهمی در بازداشتن افراد از گناه و فساد و سوق دادن به سوی کارهای شایسته و خدایسند دارد. در روایات اسلامی نیز، همچون آیات نورانی قرآن کریم، مطالب فراوانی درباره بهشت و جهنم آمده است و آشنایی با معارف حدیثی در این مورد، بسیار کارگشاست.

مجموعه حاضر، گزیده ای از احادیث معصومین علیهم السلام درباره این دو موضوع مهم و صفات و

ص: 13

ویژگی های دوزخ و بهشت و دوزخیان و بهشتیان و کارهایی است که بهشت و جهنم را برای انسان ها رقم می زند.

سزاوار است از برادر ارجمند حجة الاسلام سید محمدحسین حسینی ضیغمیان که زحمت این

گزینش و فراهم آوردن این چهل حدیث را برعهده داشته است، قدردانی گردد.

امید است مرور بر این روایات، شوق بهشت و ترس از دوزخ را در دل ها بیفزاید و انگیزه اعمال صالح و ترک گناه را تقویت نماید.

انتشارات زائر / آستانه مقدسه

1388ش

ص: 14

«مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ أُكْلُهَا دَائِمٌ وَظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ» (1)

مثل بهشتی که به متقین وعده داده شده است از زیر درختان آن نهرها جاری است، میوه ها و سایه آن همیشگی است. این فرجام کسانی است که تقوا داشته اند و فرجام کافران، آتش دوزخ است.

ص: 15

1-1. قرآن کریم، سوره رعد، آیه 35.

1- برتری بهشت بر دنیا

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

شَبَّهَ مِنَ الْجَنَّةِ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا. (1)

یک وجب از بهشت بهتر است از دنیا و آنچه در دنیا است.

ص: 16

1-1. جامع الأخبار، ص 174.

2- بهای بهشت

امام صادق علیه السلام :

ثَمَنُ الْجَنَّةِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ. (1)

بهای بهشت (گفتن و اعتقاد داشتن و عمل براساس) توحید و بزرگی خداوند است.

ص: 17

1-1. الكافي، ج 2، ص 517.

3- صدای زنگ درب بهشت

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

إِنَّ حَلْقَةَ بَابِ الْجَنَّةِ مِنْ يَأْقُوتَةٍ حَمْرَاءَ عَلَى صَفَائِحِ الذَّهَبِ فَإِذَا دُقَّتِ الْحَلْقَةُ عَلَى الصَّفِيحَةِ طَنَّتْ وَقَالَتْ: يَا عَلِيُّ. (1)

حلقه درب بهشت از یاقوت سرخ است بر صفحه های (آن درها که) از طلا هستند. وقتی آن حلقه بر صفحه کوبیده می شود، صدای «یا علی» طنین می افکند.

ص: 18

1-1. علل الشرایع، ج 1، ص 164.

4- هفتاد و یک در بهشت

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام:

إِنَّ لِلْجَنَّةِ إِحْدَى وَسَبْعِينَ بَابًا يَدْخُلُ مِنْ سَبْعِينَ مِنْهَا شِيعَتِي وَأَهْلُ بَيْتِي، وَمِنْ بَابٍ وَاحِدٍ سَائِرُ النَّاسِ. (1)

بهشت هفتاد و یک در دارد که از هفتاد در آن شیعیان و اهل بیت من، و از یکی دیگر سایر مردم وارد می شوند.

ص: 19

1-1. مناقب آل ابی طالب علیهم السلام، ج 2، ص 155.

5- باب معروف (نیکوکاری)

امام صادق علیه السلام :

إِنَّ لِلْجَنَّةِ بَابًا يُقَالُ لَهُ الْمَعْرُوفُ، لَا يَدْخُلُهُ إِلَّا أَهْلُ الْمَعْرُوفِ، وَأَهْلُ الْمَعْرُوفِ فِي الدُّنْيَا هُمُ أَهْلُ الْمَعْرُوفِ فِي الْآخِرَةِ. (1)

بهشت دری دارد که به آن «معروف» گفته می شود. از آن در وارد نمی شود مگر (نیکوکاران در دنیا). اهل معروف در دنیا، همان ها اهل معروف در آخرت هستند.

ص: 20

1-1. بحار الانوار، ج 8، ص 156.

6- نوشته سر در بهشت

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

أَدْخَلْتُ الْجَنَّةَ فَرَأَيْتُ عَلِيَّ بَابَهَا مَكْتُوبًا بِالذَّهَبِ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، مُحَمَّدٌ حَبِيبُ اللَّهِ، عَلِيُّ وَلِيُّ اللَّهِ، فَاطِمَةُ أُمَةُ اللَّهِ، الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ مِنْ صَفْوَةِ اللَّهِ، عَلِيٌّ مُبْغِضِيهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ. (1)

مرا وارد بهشت کردند، دیدم (2) با طلا بر درش نوشته شده: جز خدای یگانه خدایی نیست، محمد صلی الله علیه و آله محبوب خداست، علی علیه السلام ولی خداست، فاطمه کنیز خداست، حسن و حسین برگزیدگان خدا هستند، لعنت خدا بر دشمنانشان باد.

ص: 21

1-1. بحار الانوار، ج 8، ص 191.

2-2. منظور دیدن؛ در معراج است.

7- پشاهنگ دوزخیان

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

أَوَّلُ مَنْ يَدْخُلُ النَّارَ أَمِيرٌ مُتَسَلِّطٌ لَمْ يَعْدِلْ، وَذُو ثَرَوَةٍ مِنَ الْمَالِ لَمْ يُعْطِ الْمَالَ حَقَّهُ، وَفَقِيرٌ فَحُورٌ. (1)

اولین کسی که به دوزخ می رود فرمانروای قدرتمندی است که دادگری نکند و توانگری که حقوق مالی خود را نپردازد و تهیدست متکبر.

ص: 22

1-1. عیون أخبار الرضا علیه السلام ، ج 2، ص 28.

8- طالب بهشت و گریزان از دوزخ

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

أَلَا وَإِنِّي لَمَ أَرَّ كَالْجَنَّةِ نَامَ طَالِبُهَا وَلَا كَالنَّارِ نَامَ هَارِبُهَا. (1)

آگاه باشید! من هرگز چیزی همچون بهشت ندیده ام که جوئی آن در خواب باشد و چیزی همچون آتش دوزخ ندیده ام که گریزان از آن، در خواب غفلت باشد.

ص: 23

1-1. نهج البلاغه، خطبه 28.

9- حیا، ایمان، بهشت

امام صادق علیه السلام:

الْحَيَاءُ مِنَ الْإِيمَانِ وَالْإِيمَانُ فِي الْجَنَّةِ. (1)

حیا بخشی از ایمان است و شخص با ایمان در بهشت جای دارد.

ص: 24

1-1. الكافي، ج 2، ص 106.

10- دو عامل کلیدی

امام صادق علیه السلام به نقل از رسول خدا صلی الله علیه و آله :

أَكْثَرُ مَا تَلِجُ بِهِ أُمَّتِي الْجَنَّةَ تَقْوَى اللَّهِ وَحُسْنُ الْخُلُقِ. (1)

بیشترین چیزی که به وسیله آن امت من وارد بهشت می شوند تقوای الهی و خوش خلقی است.

ص: 25

1-1. الکافی، ج 2، ص 100.

11- بهشت و دوستی مؤمن

امام باقر علیه السلام:

مَنْ زَارَ أَخَاهُ فِي بَيْتِهِ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لَهُ أَنْتَ صَيْفِي وَزَائِرِي عَلَيَّ فِرَاكٌ وَقَدْ أُوجِبْتُ لَكَ الْجَنَّةَ بِحُبِّكَ إِيَّاهُ. (1)

هر کسی برادر دینی خویش را (به قصد قربت) در خانه اش دیدار کند خدای عزّ و جلّ به او می فرماید: مهمان و زائر من هستی، پذیرایی از تو برعهده من است و برای تو بهشت را بدلیل دوستی او واجب کردم.

ص: 26

1-1. الکافی، ج 2، ص 177.

12- ویژگی خواستاران بهشت

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

مَنْ إِشْتَأَقَ إِلَى الْجَنَّةِ سَارَعَ إِلَى الْحَسَنَاتِ. (1)

هرکس مشتاق بهشت باشد، در کارهای خیر پشتاز خواهد شد

ص: 27

1-1. تحف العقول، ص 281.

13- سه عامل ورود

امام صادق علیه السلام :

ثَلَاثٌ مَنْ أَتَى اللَّهَ بِوَاحِدَةٍ مِنْهُنَّ أَوْجَبَ اللَّهُ لَهُ الْجَنَّةَ: الْأَنْفَاقُ مِنْ إِفْتَارِ الْبَشَرِ لِجَمِيعِ الْعَالَمِ وَالْأَنْصَافُ مِنْ نَفْسِهِ. (1)

سه چیز است که هر کس یکی از آنها را انجام دهد، خداوند به او شایستگی بهشت می دهد: 1. انفاق در عین تهیدستی. 2. خوش خویی نسبت به همه. 3. انصاف دادن از خود (یعنی حق را بگوید اگر چه به زیان او باشد).

ص: 28

1-1. الکافی، ج 2، ص 103.

14- راه ورود به بهشت

رسول خدا صلی الله علیه و آله به ابوذر:

أَتُحِبُّ أَنْ تَدْخُلَ الْجَنَّةَ؟ قَالَ: قُلْتُ نَعَمْ فِدَاكَ أَبِي. قَالَ: فَأَقْصِرْ مِنَ الْأَمَلِ وَاجْعَلِ الْمَوْتَ نُصْبًا عَيْنَيْكَ وَاسْتَحِ مِنَ اللَّهِ حَقَّ الْحَيَاءِ. (1)

آیا دوست داری وارد بهشت شوی؟ گفت: آری پدرم به فدایت. فرمود: پس آرزو را کوتاه کن، مرگ را پیش چشمت قرار بده (و آن را فراموش مکن) و از خدا آنگونه که شایسته است حیا کن.

ص: 29

1-1. مکارم الاخلاق، ص 465.

15- بهشت و رزمندگان

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

إِنَّ أَبْوَابَ الْجَنَّةِ تَحْتَ ظِلِّ السُّيُوفِ. (1)

درهای بهشت، زیر سایه شمشیرها (ی رزمندگان) است.

ص: 30

1-1. كشف الغمة، ج 1، ص 259.

16- اوصاف بهشت

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

لذَّاتُهَا لَا تُمَلُّ وَمُجْتَمِعُهَا لَا يَتَفَرَّقُ، سُكَّانُهَا قَدْ جَاوَزُوا الرَّحْمَانَ. (1)

لذت های بهشت، ملال آور نیست، تجمیع بهشتیان از هم پراکنده نمی شود و ساکنان بهشت، در جوار خداوند رحمان اند.

ص: 31

1-1. الامالی للمفید، ص 266.

17- قیمت انسان

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام:

أَلَا حُرٌّ يَدَعُ هَذِهِ اللَّمَاطَةَ لِأَهْلِهَا؟ إِنَّهُ لَيْسَ لِأَنْفُسِكُمْ ثَمَنٌ إِلَّا الْجَنَّةَ فَلَا تَبِيعُوهَا إِلَّا بِهَا. (1)

آیا آزادمردی نیست که این نیم خورده (دنیا) را به اهل آن وانهد؟ بهای شما جز بهشت نیست، پس خود را جز به بهشت نفروشید.

ص: 32

1-1. بحار الانوار، ج 70، ص 132.

18- پیشگامان بهشت

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

ثَلَاثَةٌ أَوْلَىٰ مَنْ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ: الشَّهِيدُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَالْمَمْلُوكُ لَمْ يَشْغَلْهُ رِقَّةٌ عَنْ طَاعَةِ رَبِّهِ وَفَقِيرٌ ذُو عِيَالٍ مُتَعَفِّفٌ. (1)

سه نفر، اولین کسانی اند که وارد بهشت می شوند: شهید در راه خدا، برده ای که بردگیش او را از طاعت خدا باز ندارد، و فقیر عیالمندی که عفاف ورزد و پاک بماند.

ص: 33

1-1. میزان الحکمه، حدیث 2636.

19- مقام تسلیم

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا نَفْسٌ مُسْلِمَةٌ. (1)

هرگز وارد بهشت نشود مگر کسی که در برابر خدا تسلیم باشد.

ص: 34

1-1. كنز العمال، ج 1، ص 79.

20- بهشت و سختی ها

امام باقر علیه السلام :

الْجَنَّةُ مَحْفُوفَةٌ بِالْمَكَارِهِ وَالصَّبْرُ، فَمَنْ صَبَرَ عَلَى الْمَكَارِهِ فِي الدُّنْيَا دَخَلَ الْجَنَّةَ. وَجَهَنَّمَ مَحْفُوفَةٌ بِاللَّذَاتِ وَالشَّهَوَاتِ، فَمَنْ أَعْطَى نَفْسَهُ لَذَّتَهَا وَشَهْوَتَهَا دَخَلَ النَّارَ. (1)

گرداگرد بهشت ناملايمات است و بردباری می طلبد. پس هر کس بر سختی ها صبر کند به بهشت برود. و دوزخ در درون لذت ها و خواهش های نفس قرار دارد پس هر که لذت و خواهش نفس را برآورده کند به دوزخ رود.

ص: 35

1-1. الكافي، ج2، ص89.

21- در ورودی روزه داران

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

إِنَّ لِلْجَنَّةِ بَابًا يُدْعَى «الرِّيَّانُ» لَا يَدْخُلُ مِنْهُ إِلَّا الصَّائِمُونَ. (1)

بهشت را دروازه ای است به نام ریّان (سیراب) که جز روزه داران از آن در وارد نشوند.

ص: 36

1-1. معانی الاخبار، ص 409.

22- حفظ زبان و عفت

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

مَنْ ضَمِنَ لِي مَا بَيْنَ لِحْيَيْهِ وَمَا بَيْنَ رِجْلَيْهِ ضَمِنْتُ لَهُ عَلَى اللَّهِ الْجَنَّةَ. (1)

هرکس به من تضمین دهد که زبان و شهوت خویش را کنترل کند من بهشت را برای او ضمانت می کنم.

ص: 37

1-1. وسائل الشیعه، ج 15، ص 250.

23- رفیع ترین جایگاه بهشت

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

إِنَّ فِي الْجَنَّةِ دَرَجَةً لَا يَنَالُهَا إِلَّا إِمَامٌ عَادِلٌ، أَوْ ذُو رَحِمٍ وَصُولٍ، أَوْ ذُو عِيَالٍ صَبُورٍ. (1)

در بهشت درجه و جایگاهی است که به آن دست نیابد مگر پیشوای دادگر یا خویشاوندی که زیاد صله رحم به جا آورد یا عیال واری که در برابر مشکلات صبوری ورزد.

ص: 38

1-1. الخصال، ج 1، ص 93.

24- محرومیت از بهشت

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

مَنْ اسْتَرْعَى رَعِيَّةً فَغَشَّهَا حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ. (1)

هرکس سرپرستی ملتّی را برعهده بگیرد و به آن ها خیانت و دغل ورزد خداوند بهشت را بر او حرام گرداند.

ص: 39

1-1. مجموعه ورام، ج 2، ص 227.

25- سه عامل محرومیت

امام کاظم علیہ السلام :

حَرَمَتِ الْجَنَّةُ عَلَى ثَلَاثَةِ التَّمَامِ، وَمُدْمِنِ الْخَمْرِ وَالِدِّيُّوثِ وَهُوَ الْفَاجِرُ. (1)

بہشت بر سه کس حرام شده است: سخن چین، می گسار و مرد بی غیرت یعنی فاسق.

ص: 40

1-1. وسائل الشیعه، ج 12، ص 308.

26- بهشت، بهای جهاد نفس

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام:

لَنْ يَحُوزَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ جَاهَدَ نَفْسَهُ. (1)

هرگز بهشت را به دست نمی آورد مگر کسی که با نفس خود مبارزه کند.

ص: 41

1-1. غرر الحکم، ص 243، شماره 4939.

27- بهای بهشت

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

ثَمَنُ الْجَنَّةِ الْعَمَلُ الصَّالِحُ. (1)

بهای بهشت (2)، عمل صالح است.

ص: 42

1-1. غرر الحکم، ص 154، شماره 2876.

2-2. بهای بهشت از نظر عقیدتی توحید و ایمان از نظر اجتماعی ولایت اهل بیت علیهم السلام و از نظر رفتاری عمل صالح است.

28- شرط دستیابی به بهشت

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام:

لَا يُفُوزُ بِالْجَنَّةِ إِلَّا مَنْ حَسُنَتْ سَرِيرَتُهُ وَخَلَصَتْ نِيَّتُهُ. (1)

به بهشت دست نیابد مگر کسی که باطنش نیکو و نیتش خالص باشد.

ص: 43

1-1. غرر الحکم، ص 168، شماره 3325.

29- جاودانگی در بهشت و جهنم

امام صادق علیه السلام :

إِنَّمَا خُلِدَ أَهْلُ النَّارِ فِي النَّارِ لِأَنَّ نِيَّاتِهِمْ كَانَتْ فِي الدُّنْيَا أَنْ لَوْ خُلِدُوا فِيهَا، أَنْ يَعُصُوا اللَّهَ -أَبَدًا، وَإِنَّمَا خُلِدَ أَهْلُ الْجَنَّةِ فِي الْجَنَّةِ لِأَنَّ نِيَّاتِهِمْ كَانَتْ فِي الدُّنْيَا أَنْ لَوْ بَقُوا فِيهَا أَنْ يُطِيعُوا اللَّهَ -أَبَدًا، فَبِالنِّيَّاتِ خُلِدَ هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ. (1)

ص: 44

1-1. الكافي، ج2، ص85.

علّت این که اهل دوزخ همیشه در آتش خواهند بود، آن است که قصد و نیت آن ها این بود که اگر

همیشه در دنیا بودند، همواره خدا را معصیت کنند، و علّت این که اهل بهشت، همیشه در بهشت خواهند بود، آن است که قصد آن ها این بود که اگر همیشه در دنیا باشند همواره خدا را اطاعت کنند، پس نیت ها است که موجب شده اهل بهشت در بهشت و اهل آتش در آتش جاویدان باشند.

ص: 45

30- خانه آخرت

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

لَيْسَ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا وَلَهُ مَنزِلَانِ: أَحَدُهُمَا فِي الْجَنَّةِ وَالْآخَرُ فِي النَّارِ. (1)

هیچ یک از شما نیست مگر آن که دو منزل دارد: یکی در بهشت و دیگری در دوزخ. (2)

ص: 46

1-1. کنز العمال، ج 14، ص 496.

2-2. اگر اعمال شایسته و عمل صالح انجام دادیم به منزل بهشت برده خواهیم شد. و اگر (خدای ناکرده) اعمال ما ناشایست و عصیان الهی باشد به منزل جهنم....

31- درختان بهشتی

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

عَلَى بَابِ الْجَنَّةِ شَجَرَةٌ إِنَّ الْوَرَقَةَ مِنْهَا لَيَسْتَضِلُّ تَحْتَهَا أَلْفُ رَجُلٍ مِنَ النَّاسِ. (1)

دم در بهشت درختی است که از سایه هر برگ آن هزار نفر از مردم می توانند استفاده کنند.

ص: 47

1-1. الكافي، ج 8، ص 95.

32- آهنگ بهشتی

امام صادق علیه السلام :

إِنَّ فِي الْجَنَّةِ شَجْرًا يَأْمُرُ اللَّهُ رِياحَهَا فَتَهْبُ فَتَصِدُّ رَبُّ تِلْكَ الشَّجَرَةُ بِأَصْوَاتٍ لَمْ يَسْمَعْ الْخَلَائِقُ بِمِثْلِهَا حُسْنًا، ثُمَّ قَالَ: هَذَا عِوَضٌ لِمَنْ تَرَكَ السَّمْعَ فِي الدُّنْيَا مِنْ مَخَافَةِ اللَّهِ. (1)

در بهشت درختی است که خداوند به بادهای بهشت امر می کند به حرکت درآیند و آن درخت صداهاى نیکو و زیبایى را ایجاد می کند که مردم در زیبایى ماندش را نشنیده اند، سپس فرمود: این پاداش کسانی است که در دنیا از ترس خدا، از

آهنگ ها(ی مبتذل) دوری می کنند.

ص: 48

1-1. بحار الانوار، ج 8، ص 126.

33- رهایی مؤمن از دوزخ

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

يَخْرُجُ مِنَ النَّارِ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ مِنْ إِيْمَانٍ. (1)

هرکس ذره ای ایمان در دلش باشد، از آتش بیرون آورده می شود.

ص: 49

1-1. كنز العمال، ج 1، ص 72.

34- نماز و نجات از جهنم

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

لَنْ يَلِجَ النَّارَ مَنْ مَاتَ لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا وَكَانَ يُبَادِرُ صَلَاتَهُ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا. (1)

هرگز به دوزخ نرود آن کس که تا زنده بوده چیزی را شریک خدا قرار نداده و پیش از طلوع آفتاب و قبل از غروب آن نمازش را خوانده باشد.

ص: 50

1-1. کنز العمال، ج 1، ص 79.

35- دوزخ، جای دشمنان علی علیه السلام

امام باقر علیه السلام:

إِنَّ أَعْدَاءَ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ هُمُ الْخَالِدُونَ فِي النَّارِ لَا تُدْرِكُهُمُ الشَّفَاعَةُ. (1)

دشمنان علی علیه السلام همواره در آتش خواهند بود و مشمول شفاعت نمی شوند.

ص: 51

1-1. الزهد، ص 96.

36- اخلاق دوزخی

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

ثَلَاثَةٌ مِنْ خَلَائِقِ أَهْلِ النَّارِ: الْكِبْرُ وَالْعُجْبُ وَسُوءُ الْخُلُقِ. (1)

سه خصلت از اخلاق دوزخیان است؛ تکبر، خودپسندی و بد اخلاقی.

ص: 52

1-1. مجموعه ورام، ج2، ص121.

37- آتش آخرت

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

نَارُكُمْ هَذِهِ جُزْءٌ مِنْ سَبْعِينَ جُزْءًا مِنْ نَارِ جَهَنَّمَ، لِكُلِّ جُزْءٍ مِنْهَا حَرُّهَا. (1)

این آتش دنیا یکی از هفتاد جزء آتش دوزخ است که هر یک از آن اجزا گرمای خود را دارد.

ص: 53

1-1. کنز العمال، ج 14، ص 521.

38- سیمای جهنم

امام امیرمؤمنان علی علیه السلام :

إِحْذَرُوا نَارًا أَقْعَرُهَا بَعِيدٌ، وَحَرُّهَا شَدِيدٌ وَعَذَابُهَا جَدِيدٌ، دَارٌ لَيْسَ فِيهَا رَحْمَةٌ، وَلَا تُسْمَعُ فِيهَا دَعْوَةٌ، وَلَا تُقَرَّحُ فِيهَا كُرْبَةٌ. (1)

بترسید از آتشی که ژرفایش ناپیداست و گرمایش سخت و عذابش نوبه نو. سرایی است که در آن رحمتی نباشد و فریاد کمک خواهی شنوده نشود و اندوهی زدوده نگردد.

ص: 54

1-1. نهج البلاغه، نامه 27.

39- بوی لباس جهنمی

امام صادق علیه السلام؛ از قول جبرئیل علیه السلام به رسول خدا صلی الله علیه و آله :

لَوْ أَنَّ سِرْبَالَاً مِنْ سَرَائِلِ أَهْلِ النَّارِ عُلِقَ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَمَاتَ أَهْلُ الدُّنْيَا مِنْ رِيحِهِ. (1)

اگر یکی از جامه های دوزخیان میان آسمان و زمین آویخته شود، همه مردم دنیا از بوی آن بمیرند.

ص: 55

1-1. تفسیر القمّی، ج 2، ص 81.

40- قطره ای از ضریع

امام صادق علیه السلام از قول جبرئیل به پیامبر خدا صلی الله علیه و آله نقل فرموده است:

لَوْ أَنَّ قَطْرَةً مِنْ الضَّرِيعِ قَطَرَتْ فِي شَرَابِ أَهْلِ الدُّنْيَا لَمَاتَ أَهْلُهَا مِنْ نَبْتِهَا. (1)

اگر قطره ای از ضریع جهنم (2) در آب آشامیدنی مردم دنیا بچکد، از بوی گند آن همگی بمیرند.

ص: 56

1-1. تفسیر القمّی، ج 2، ص 81.

2-2. ضریع نام نوعی از تیغ (گیاه) است که به آن شبرق هم می گویند، و اهل حجاز آن را وقتی خشک شد ضریع می نامند، ناگوارترین و تهوع آورترین گیاه است که هیچ حیوانی آن را نمی خورد و شاید نامیدن آنچه در آتش است به نام ضریع صرفاً از نظر شباهت در شکل و خاصیت بوده باشد (ترجمه تفسیر المیزان، ج 20، ص 457).

41. الأمالی، شیخ مفید، انتشارات کنگره شیخ مفید، قم، 1413هـ-ق.
42. الزهد، حسین بن سعید اهوازی، 1 جلدی، چاپ سید ابوالفضل حسینیان، 1402هـ-ق.
43. الکافی، ثقة الإسلام کلینی، 8 جلدی، دار الکتب الإسلامیه، تهران، 1365 شمسی، چاپ چهارم.
44. بحار الانوار، علامه مجلسی رحمه الله، مؤسسه الوفاء، بیروت، 1404 قمری.
45. تحف العقول، حسن بن شعبه حرانی، انتشارات جامعه مدرسین، قم، 1404هـ-ق.
46. تفسیر المیزان، ج20، علامه طباطبائی، ترجمه سید محمداقبر موسوی همدانی، انتشارات جامعه مدرسین، قم،

47. ترجمه میزان الحکمه، ج2، محمّد محمّدی ری شهری، دار الحدیث، چاپ پنجم، سال 1384 شمسی.
48. تفسیر القمّی، علی بن ابراهیم قمی، 2 جلدی، چاپ مؤسسه دار الکتاب، قم، 1404ه- ق.
49. جامع الأخبار، تاج الدین شعیری، 1 جلد، انتشارات رضی، قم، اوّل، 1405ه- ق.
50. خصال، شیخ صدوق، دو جلد در یک جلد، انتشارات جامعه مدرسین قم، 1403 قمری، چاپ دوم.
51. علل الشرایع، شیخ صدوق، 2 جلدی، انتشارات داوری، قم، اوّل، بی تا.
52. عیون اخبار الرضا علیه السلام، شیخ صدوق، 2 جلد در یک جلد، انتشارات جهان، 1378 قمری.
53. غرر الحکم و درر الکلم، عبد الواحد بن محمد تمیمی. آمدی، انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، قم، 1366 شمسی.

54. كشف الغمة في معرفة الأئمة، محدث اربلي، دو جلد، انتشارات بنى هاشمى، تبريز، 1381هـ - ق.
55. كنز العمال، المتقى الهندي، مؤسسة الرسالة، بيروت، شانزده جلدی، 1409هـ - ق.
56. مجموعه ورام، ورام بن ابى فراس، 2 جلد در يك جلد، انتشارات مكتبة الفقيه، قم.
57. معانى الأخبار، شيخ صدوق، انتشارات جامعه مدرسين، قم، 1361 شمسی.
58. مكارم الأخلاق، شيخ حسن فرزند شيخ طبرسى، انتشارات شريف رضى، قم، چاپ چهارم، 1370 ش.
59. مناقب آل ابى طالب عليهم السلام، محمد بن شهر آشوب مازندراني، انتشارات علامه، قم، 1379 قمرى، چاپ اول.
60. وسائل الشيعه، شيخ حر عاملی، 29 جلدی، مؤسسة آل البيت عليهم السلام، قم، 1409 قمرى، چاپ اول.

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می دانند و کسانی که نمی دانند یکسانند؟

سوره زمر / 9

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک 129/34 - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: 03134490125

دفتر تهران: 021 - 88318722

بازرگانی و فروش: 09132000109

امور کاربران: 09132000109

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

